

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Semiduplici. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

nibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicuntur novem Psalmi, & totidem Lectiones, exceptis iis Dominicis, in quibus sit Officium ut in Psalterio, quæ habent xviii. Psalmos, ut ibi.

- 5 Quomodo sit ordinandum Officium Semid. tam in Festis, quam in Dominicis, & infra Oct. item & de Antiphonis, Versibus, Responsorii, & huiusmodi aliis, & quando in Semid. dicantur Preces ad Primam, & Completorium, & Suffragia de Sanctis ad Vesperas, & Laudes, habentur inferius de singulis propria Rubrica.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. III. De Semidupli. i.

I. Gavantus pag. 17. col. 2. n. 1. -- *Semiduplex apud Durandum habetur lib. 7. cap. 1.*) Durandus quamvis Festorum Semiduplicium mentionem faciat, ante ipsum tamen, qui floruit 1280. dupl. vel semidupl. appellatio Festis Indita non reperitur. In Breviario M. SS. Dominicanorum Parisiensium, quod exeunte XIII. vel ineunte XIV. sæculo exaratum fuit, Apostoli semiduplex tantum Officium adhuc habebant. Idem quoque legitur in Breviario M. SS. Dionysiano Johannis Regis ævo conscripto, ut asseverat Grancolas *loc. supracit.* Rursus in Breviario Ordinis S. Johannis Hierosolymitani Lugduni edito an. 1551. Apostoli, Sancto Petro excepto, atque ipse Sanctus Augustinus, cujus Regulam sequuntur, & Decollatio S. Johannis Baptistæ, eorum Patroni, semiduplici tantum ritu celebrabantur: quapropter dicendum est, Decretum Bonifacii VIII. qui Romanæ Ecclesiæ præerat anno 1294. & qui primus statuit, ut Apostolorum, quatuor Evangelistarum & quatuor Doctorum Ecclesiæ Officium duplex esset: -- in aliis Ecclesiis non fuisse eodem tractu receptum, ita ut pro sola Romana Ecclesia primum editum fuerit. De hoc Bonifacii VIII. Decreto extat in formulario Marini Ebuli, & majori ex parte in sexto Decretalium *cap. Gloriosus, tit. de Reliq. & Venerat. Sanct.* Diploma, quod Raynaldus in historia præfati Pontificis ad prædictum annum n. 55. integrum refert inscriptum -- *Archiepiscopo Rheimensi, & ejus*

Suffraganeis datum Anagninæ XII. Kalendas Octobris, Pontificatus Anno primo -- Concilium quoque Marciacense in Provincia Auxienfi Anno 1326. celebratum Can. 41. mandat, ut Annis singulis Festa Beatorum Apostolorum Domini, quatuor Evangelistarum, & quatuor Doctorum ipsius Sanctæ Matris Ecclesiæ, Gregorii, Augustini, Ambrosii, & Hieronymi sub Officio Duplici celebrentur; unde inferre licet, quod in præfata Provincia ante allegatum Concilium ejusmodi Festa sub ritu tantum Semiduplici celebrata fuerint.

Postquam hæc Semiduplicia ad duplicem ritum elevata sunt, ut ea ab illis, quæ dupl. appellabantur, distinguerentur, duplex Classis Festorum dupl. constituta est, vetustaque Festa, seu digniora dupl. primæ Classis dicta fuere, alia verò dupl. secundæ Classis, inter quæ recensentur Apostolorum, & nunc etiam Evangelistarum Festa, quæ sunt secundæ Classis. Festum verò Divi Petri, Apostolorum Principis, in prima Classè sibi locum vendicavit. De prædictorum tamen Festorum primæ, & secundæ Classis origine disserendo sapientissimus Guyetus *loc. supracit. qu. 3.* ait, se nescire, an ante Pium V. talium Festorum in Breviario esset usus, nam nec in Romano, sive M. SS. Anni 1519. sive editionis Annum 1550. & 1555. nec in ullo alio ejusmodi nomenclaturam ipse reperire potuit. Ad Romanum Breviarium quod attinet in prædictis exemplaribus sola erat inscriptio

majo-

majorum, & minorum, quæ Durandus appellat Duplicia in totum, & Duplicia simpliciter. Sed cum talis inscriptio non videretur sufficiens ad exprimendam variam Festorum inter se dignitatem, Duplicium majorum in novo Pii V. Breviario duæ constitutæ sunt Classès, quarum una vocatur prima, altera secunda, ad distinguenda Festa majora à minoribus pro sua quæque dignitate.

II. Gavant. pag. 17. col. 2. n. 2. -- *Semiduplici ritu gaudent Dominica per annum &c.* Quatuor sunt species Semiduplicium. Ad primam pertinent Dominicæ, quæ in tres species subdividuntur, scilicet in Dominicas primæ Classis, quæ nulli Festo cedunt v. g. Dominica prima Adventus &c. Quadragesimæ &c. de quibus infra: In Dominicas secundæ Classis, quæ Festo Patroni, vel Titularis, vel Dedicacionis cedunt: & in Dominicas Communes, seu per annum, ut vocant. Hæ omnes, inquam, Dominicæ (excepta Dominica Resurrectionis, Pentecostes, Sanctissimæ Trinitatis, & in Albis) sub ritu Semiduplici celebrantur, ita tamen, ut in occursum semper aliis Semiduplicibus præferantur. Ad secundam pertinent Festa Semiduplicia, qualia sunt, quibus in Calendario, vel in proprio Sanctorum vox *Semiduplex* apposita est. Ad tertiam spectant omnes dies infra Octavam, nempe sex illi dies, qui intra Festum, & ipsam diem Octavam intercidunt, quæ proinde in occursum tam Dominicis, quam Semiduplicibus cedunt, nisi ad aliquam ex Octavis privilegiatis, de quibus infra, pertineant. Ad quartam pertinent Vigilia Epiphaniæ, & Pentecostes cum præcedenti sexta Feria, quæ sub ritu Semiduplici celebrantur, nec tamen ad ullam præcedentium Classium commodè revocari queunt, ut optime notat Lohner in Instructione practica de Horis Canonicis *tit. 2 §. 2.*

III. Gavant. eod. n. 2. -- *Numero hodie ultra quadragesimam &c.* Officia Semiduplicia profectò nunc excedunt allegatum nume-

rum, sicut etiam dies infra Octavas, quare Semiduplicia cum Dominicis non est dubium quin modò transcendant numerum centum triginta.

IV. Gavant. pag. 17. col. 2. n. 3. -- *Debet esse Semiduplex &c.* Quamvis verissimum sit, quòd de Sancto, cujus Reliquia non insignis habetur, si concedatur Officium, debet esse semiduplex; nihilominus hoc dependet à Sac. Congregationis arbitrio, & equidem apud Monacel. in *Formulario Legali practico part. 4. in supplemento ad primum Tomum* affertur S. C. R. Decretum, quo conceditur Parochò Albegni Bergomensis Diocesis, ut possit celebrari Missa sub ritu duplici sine *Credo* in sua Ecclesia pro Sancto in Martyrologio Romano descripto, cujus Reliquia non insignis asservatur in eadem Ecclesia.

V. Gavant. pag. 18. col. 1. n. 6. *De Privilegiis Festi &c.* Nos quoque Gavanti vestigia sectando de privilegiis Festi, seu Officii Semiduplicis agemus infra in pluribus locis, interim tamen innuendum est, hæc Semiduplicia à duplicibus distingui per hoc, quòd duplicia tria habent privilegia, nimirum primum, quòd Antiphonæ, ut diximus supra, duplicantur in Matutino, ad Laudes, & ad Vesperas, secundum, quòd in duplicibus Suffragia Communia non admittuntur; tertium, quòd nullæ Preces in illis dicuntur, in Semiduplicibus autem non duplicantur Antiphonæ, dicuntur Preces ad *Primam*; & ad *Compleorium*, præter quam tamen in diebus infra Octavas; sicut etiam admittuntur Suffragia Communia, sed etiam hæc in diebus infra Oct. prætermittuntur. A Simplicibus verò distinguuntur Semiduplicia per hoc, quòd novem Lectiones, tres Nocturnos, & primas, ac secundas Vesperas de jure exigant, nisi aliter fieri debeat, ratione concurrentiæ Festi altioris ordinis, vel æqualis, quòd examinabimus agendo infra de concurrentia Festorum. Differt etiam Semiduplex à Festo Simplici per hoc, quòd Semi-

Semiduplex si impediatur ab aliquo Festo superioris Ritus, vel etiam æqualis juxta dispositionem Decretorum, potest transferri in aliam diem, simplex verò Festum fit semper eo die, quo cadit, quòd si ob occurrentiam

Festi alicujus nihil possit de eo fieri illo die, neque Commemoratio, de tali Festo nihil amplius eo anno agitur, unde non potest ullò modo transferri.

De Officio Simplici, III.

RUBRICA.

- 1 **O**fficium fit simplex in diebus Ferialibus, quando occurrit fieri de Feria. Item in Festis, quibus in Calendario non apponitur hac vox Duplex, vel Semid., vel de Oct. Item quando fit de B. Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicitur.
- 2 De Festo Simplici fit eo die, quò cadit, nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lect. vel de Sancta Maria in Sabbato, vel de aliquibus Feriis, quibus festum Simplex cedit: ut dicitur in Rubr. de Feriis, & de Commemorationibus.
- 3 Habet tantum primas Vesp. in quibus dicuntur Psalmi feriales, & à Capitulo fit de Festo, nisi cum eo concurrat Offic. novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola commemoratio, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officii, & ejus Officium terminatur ad Nonam, & nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.
- 4 Ad Matutinum, post Invitatorium & Hymnum de festo, dicitur unum tantum Nocturnum, cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundum seriam, qua occurrit: & tres Lectiones leguntur, ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.
- 5 Quomodo fit ordinandum Officium Simplex ad Vesperas, Matutinum, & alias Horas, item & de Antiphonis, Versibus, Responsoris, & aliis, ac quando Preces, & Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propria Rubrica.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. IV. De Simplici.

I. Gavant. pag. 18. col. 1. n. 1. -- Antea vocabatur Officium trium Lectionum) Festa simplicia ita appellata à Durando; quòd simplici, seu minus sollempni ritu celebrentur, alio nomine, nimirum etiam Festa trium Lectionum appellata fuere. Primò, & per se Festum simplex Duplici olim veluti opponebatur, ut aliud diceretur novem Lectionum, seu Officium plenum, simplex verò appellaretur Officium trium Lectionum tantum. Postmodum dictum Officium novem Lectionum etiam semiduplex nuncupatum fuit, & alia nova classis Officiorum inducta est media inter Officium Duplex, & Simplex. Pa-

Gavant. Rubr. Brev.

tet igitur, utrumque non ex æquo Duplici opponi: Semiduplex enim est medium quid inter Duplex, & Simplex, ita ut conveniat cum Duplici, quia gaudet Officio integro, & pleno novem Lectionum, & trium Nocturnorum, & ob eandem rationem opponatur Simplici, quòd unum tantum Nocturnum, & tres dumtaxat in suo Officio habeat Lectiones; quia verò Semiduplex nec Antiphonas, nec alia Sollemnitatis indicia duplicat, simplicis potius, quàm Duplicis rationem participat. Simplex igitur sic in uno cum Semiduplici convenit, ut in utroque à Duplici discrepet.

E

Dixi,